

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Nanyista László ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Papp Gábor ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. szeptember 24. napján meghozott, 8.P.25.408/2010/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4., a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperest 8 napon belül az alábbi helyreigazítás közzétételére kötelezi:

„Helyreigazítás:

A ...-én internetes oldalunkon „...” címmel közölt cikkben azt a valós tény, hogy a felperes - felperes neve - a ... Nyrt.-től távozott, abban a hamis színben tüntettük fel, hogy ez összefüggésbe hozható a cégnek kárt okozó személyekkel szembeni, valamint a montenegrói és macedón szerződések ügyével kapcsolatos vizsgálatokkal."

A felperesnek járó elsőfokú perköltség megfizetésére az alperes által szerkesztett honlapot működtető ... Zrt.-t (címe) kötelezi.

Kötelezi az alperes által szerkesztett honlapot működtető ... Zrt.-t (címe), hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 46.000 (negyvenhatezer) forint fellebbezési költséget, amelyből 10.000 (tízezer) forint után áfát is köteles megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes az alperes által szerkesztett ... internetes oldalon ...-én a „...” című cikkben közöltek miatt helyreigazítási kérelmet juttatott el az alpereshez, majd annak eredménytelensége folytán keresetet terjesztett elő. A keresetében olyan tartalmú helyreigazítás közlésére kérte kötelezni az alperest, amelyből kiderül, hogy az alperes valótlanul utalt arra, hogy a ... Nyrt.-nek kárt okozott, és ezért kellett távoznia a társaságtól, illetve e körben a távozás tényét hamis színben tüntette fel. Valótlanul utalt arra is, hogy érintett a ... Nyrt. hatóságok által vizsgált egyes montenegrói és macedón szerződéseinek ügyében, és ezen érintettség vezethetett a távozásához, illetve e körben a távozás tényét hamis színben tüntette fel, amikor a vizsgált szerződések ügyét és a távozását egymással összefüggésbe hozta.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta, mert megítélése szerint a cikk egészéből a kifogásolt összefüggések nem következnek. Állította, hogy a ... Audit Bizottsága készített egy olyan jelentést, amelyből kitűnik a felperes érintettsége. Kérte a bizottság megkeresését a jelentés beszerzése érdekében.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján - további bizonyítás mellőzésével - a keresetet megalapozottnak találta és ítéletével kötelezte az alperest, hogy 8 napon belül a következő helyreigazítást tegye közzé: „A ...-i internetes oldalunkon „...” címmel közölt cikkben a valóságot hamis színben tüntettük fel, amikor azzal összefüggésben, hogy egy tavaly novemberben nyilvánosságra hozott zárójelentés szerint a magyar távközlési cég felső vezetőinek egy csoportja kétesnek minősülő montenegrói és macedón szerződéseket hagyott jóvá, amelyek alapján végzett kifizetések nem voltak törvényesek, és bár külföldi szervezetek évek óta kutakodnak, s a ... folyamatosan vizsgálja a neki kárt okozó személyekkel és szervezetekkel szembeni jogérvényesítés lehetőségét, azt közöltük, hogy mégis csupán annyi történt, hogy több egykori vezető távozott a cégtől, közöttük legutoljára felperes neve, a montenegrói cég egykori igazgatóság tagja.”.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 42.000 forint perköltséget, amelyből 15.000 forint után áfa fizetésére köteles.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában részletesen ismertette az újságcikk tartalmát és a sérelmezett szövegrészeket a cikk teljes tartalmával egybevetve úgy ítélte meg, hogy a helyreigazítási kérelem a Ptk. 79. § (1) bekezdése értelmében alapos. Megállapította, hogy a cikk megenged olyan látszatot, illetve következtetést, hogy összefüggés állhat fenn az amerikai ügyvédi iroda által készített vizsgálati jelentés egyes részei, a kisbefektetők részéről való fellépés, és az eddigi sikeres bírósági eljárások, valamint a felperes távozása között. Az alperesnek azt a hivatkozását, hogy a felperes a cikkben közölteken túlmenő értelmet tulajdonított a közlésnek, nem fogadta el. A cikk konkrét következtetése a vizsgálati jelentésben feltártakkal összefüggésben mindössze annyi, hogy büntető feljelentés nem történt, és a cég egykori felső vezetői közül némelyek távoztak a beosztásukból. A cikk e személyek között név szerint említette a felperest is, megjelölve azt is, hogy a montenegrói igazgatóság tagja volt. Ez azonban alkalmas a felperes által sérelmezett hamis látszat keltésére.

Az alperes által indítványozott bizonyítási indítványnak a Pp. 345. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság nem adott helyt, mert úgy ítélte meg, hogy - amennyiben a

felperes érintettsége a bizottság jelentéséből kiderül és a cikkíró rendelkezésére állt volna -, ennek a cikk megszövegezéséből ki kellett volna tűnnie, illetve ezt a vizsgálati jelentést már a tárgyaláson be kellett volna mutatnia az alperesnek.

A pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes által lerótt eljárási illeték és ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen mindkét fél fellebbezett.

A felperes az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, azonban a helyreigazítás megszövegezése körében annak megváltoztatását kérte. Elsődlegesen annak közlésére tartott igényt, miszerint az alperes a valóságot hamis színben tüntette fel, amikor a felperesnek a ... Nyrt.-től történő távozása tényét összefüggésbe hozta a ... Nyrt.-t érintő vizsgálatokkal, illetve azzal, hogy a ... Nyrt. vizsgálja a neki kárt okozó személyekkel és szervezetekkel szembeni jogérvényesítés lehetőségét. Másodlagosan az alperesnek a következő szövegű helyreigazítás közlésére kötelezését kérte: Az alperes a valóságot hamis színben tüntette fel, amikor utalt arra, hogy a felperes a ... Nyrt.-nek kárt okozott és ezért kellett távoznia a társaságtól, illetve, hogy a felperes érintett a ... Nyrt. hatóságok által vizsgált egyes montenegrói és macedón szerződéseinek ügyében és ez az érintettség vezethetett a távozásához, illetve e körben a távozás tényét az alperes hamis színben tüntette fel, amikor a vizsgált szerződések ügyét és a felperes távozását egymással összefüggésbe hozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a sérelmezett közléseket helyesen értékelte való tények hamis színben feltüntetésének, azonban a helyreigazítás megszövegezése lényegében megismételte a kifogásolt közléseket, s ezáltal az ítélettel közzétenni rendelt szöveg nem tölti be a helyreigazítás rendeltetését, ezen kívül ténybeli tévedést is tartalmaz. Érveit a Pp. 345. § (3) bekezdésével, a PK 15. számú állásfoglalással és a Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseivel támasztotta alá.

Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

A fellebbezés indokolásában a Pp. 342. § (4) bekezdését, illetőleg a PK 15. számú állásfoglalás II. pontját kiemelve sérelmezte, hogy az ítélet rendelkező része sem nyelvtanilag, sem stilisztikailag, sem pedig a keresettel összefüggésben nem értelmezhető, ezért nem tesz eleget az egyértelmű és világos megfogalmazás követelményének.

Kitért arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjában foglalt iránymutatásnak sem felel meg, mert a cikkből a felperes által levonhatónak ítélt következtetések nem olvashatók ki. A felperes és az elsőfokú bíróság olyan jelentéstartalmat tulajdonított az írásnak, ami nem volt benne. A cikk szerzői a felperes távozását semmilyen elmarasztaló megállapítással nem hozták összefüggésbe.

Hangsúlyozta azt is, hogy a cikk egésze nem is a felperesről szól, rá mindössze egy sor vonatkozik, nevezetesen, hogy távozott a posztjáról. A hatályon kívül helyezés iránti indítvány indokaként arra hivatkozott, hogy a Pp. 345. § (2) bekezdése nem értelmezhető úgy, hogy sajtóperben bizonyításra egyáltalán nincs lehetőség.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezésével nem érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy eljárási jogi jogszabálysértés hiányában hatályon kívül helyezési ok nem áll fenn, és az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része megfogalmazására vonatkozó fellebbezési érvelés - bár lényegileg helytálló - az ügy érdemét nem érinti.

Arra mutatott rá, hogy az értelmezés során a teljes szöveg kontextus alapján kell eljárni. Kifejtette továbbá, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti perben a bizonyítás szabályainak alkalmazása során figyelembe kell venni a bizonyításra vonatkozó általános rendelkezéseket is, és a perrendtartás a tárgyalás elhalasztásának lehetőségét alapvetően a felperesi bizonyítási indítvány esetére biztosítja.

A felperes fellebbezése kisebb részben alapos, az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helyesen megállapított tényállásból helytállóan jutott olyan következtetésre, hogy az alperes indokolatlanul tagadta meg a helyreigazítási kérelem teljesítését. Az elrendelt helyreigazítás azonban nem felel meg a PK 15. számú állásfoglalásban részletezett követelményeknek.

A másodfokú bíróság nem állapított meg olyan eljárási jogszabálysértést, amely az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indokolná, ezért azt érdemben bírálta felül.

A peres felek jogvitájának eldöntésekor a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezésekből kellett kiindulni.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (Stv.) rendelkezése szerint mindenkinek joga van arra, hogy tájékoztatást kapjon szűkebb környezetét, hazáját, a világot érintő kérdésekben. A sajtó feladata a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásról való gondoskodás. A sajtószabadság gyakorlása azonban nem lehet korlátlan, nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.

A sajtóközlemény tartalmi helytállóságaért fennálló objektív felelősséget jelenti a helyreigazítási kötelezettség, amelynek szabályait a Ptk. 79. § (1) bekezdése határozza meg.

Ezen jogszabályi rendelkezés alapján a sajtó-helyreigazításra vonatkozó speciális szabályok szerint akkor kerülhet sor helyreigazítás elrendelésére, ha a sajtószerv az érintett személyre vonatkozó valótlan tényállítást közöl, vagy való tényeket hamis színben tüntet fel.

A helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának legfőbb szempontjait a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása tartalmazza. Ennek megfelelően a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A közlemény kifogásolt kitételeit, kifejezéseit nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. Véleménynyilvánítás, bírálat,

valamint a társadalmi, gazdasági, politikai, tudományos vagy művészeti vita önmagában ugyancsak nem lehet helyreigazítás alapja.

Ezen elvek alapján azt kellett vizsgálni, hogy a ... köztudottan képzetesebb és tájékozottabb átlagolvasói miként értelmezhetik a cikk egészét, és azon belül is a felperesre vonatkoztatható kitételeket.

Az alperes helyesen érvelt azzal, hogy a cikk egésze nem a felperesről, hanem a ... Nyrt.-ről, annak a cikkben jelzett ügyeiről szól. A cikk nem állt meg a ...-i tőzsdei kivonulás jogszerűségéről, a két kisbefektető bírósági ügyéről szóló tudósításnál, hanem feltette azt a kérdést, hogy van-e összefüggés az anya- (...) és a magyarországi leánycég közgyűlési döntései és a balkáni korrupciós ügyeknek az amerikai ügyvédi iroda részéről megindult vizsgálata között. Ennek során ismertette a White & Case bizonyos megállapításait, köztük a felperesi cég felső vezetőinek egy csoportja által jóváhagyott, kétesnek minősülő montenegrói és macedón ügyletekről szóló szerződéseket, kiemelve, hogy az ... felperes folyamatosan vizsgálja a neki kárt okozó személyekkel és szervezetekkel szembeni jogérvényesítés lehetőségeit, azonban a cikk megírásáig mindössze annyi történt, hogy néhány felső vezető - köztük a felperes, a montenegrói leánycég egykori igazgatósági tagja - távozott a gazdasági társaságtól. Az eseményeknek ez a leírása, sorrendje a gazdasági és társadalmi kérdések iránt fogékony ... olvasói bázis megítélésében a közöltek - közvetlen utalás nélkül is - kelthetnek olyan látszatot, mintha a felperes távozása a kétes ügyekkel összefüggne.

A PK 14. sz. állásfoglalása szerint a sajtóközlemény vitatott tényállításainak valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a bizonyítás az alperest terhelte, s mivel ennek nem tett eleget, a bizonyítás elmaradása, illetve sikertelensége is az alperes terhére esik.

A másodfokú bíróság a Pp. 345. § (2) bekezdése alkalmazhatósága körében rámutat arra, hogy bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, és amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a közlemény kifogásolt tényállításainak valóságát nyomban igazolják, vagy a keresetben előadottakat nyomban megcáfolják. Bizonyítás felvételének helye lehet a felperes által nyomban felajánlott bizonyítékokra is. A tárgyalást - legfeljebb nyolc napra - csak akkor lehet elhalasztani, ha ezt a felperes kéri, vagy a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik. A Pp. tehát a sajtó-helyreigazításra vonatkozó speciális eljárásban - gyors reagálás lehetőségét jelentő jogvédelem, a soronkívüliség érvényesülése érdekében - korlátozza a tárgyalásnak a bizonyítás felvétele céljából történő elhalasztását. Az egyik a felperesi kérelem esete (ami lényegében ellenbizonyítás az alperesi valóság-bizonyításra), a másik összetettebb feltétel, vagyis az szükséges a bizonyítás elrendeléséhez, hogy a már feltárt bizonyítékok valószínűsítsék a további bizonyítás eredményességét. Ez utóbbit bármelyik fél indítványozhatja, ugyanakkor feltételezi egy korábbi bizonyítás lefolyását. A perbeli esetben nem állt fenn olyan körülmény, amely a bizonyítás eredményességét a már meglévő bizonyítékok ismeretében valószínűsíthette volna, ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az alperesi bizonyítási indítványnak nem adott helyt és enélkül hozta meg a döntését, figyelemmel arra is, hogy a sajtó törvényben rögzített

kötelezettségét tekintve a közöltek valóságtartalmát igazoló bizonyítéknak már a cikk megírásakor rendelkezésre kell állnia.

Ilyen indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla sem tartotta teljesíthetőnek az alperes fellebbezésben is megismételt bizonyítási indítványát, s emiatt nem volt alkalmazható a Pp. 252. § (3) bekezdésében írt jogkövetkezmény sem.

Mivel az alperes nem tudta alátámasztani, hogy a cikk által a felperesre vonatkoztatható látszat nem hamis, ennek következményeit ő tartozik viselni, így helyreigazításnak van helye.

Mindkét fél kifogásolta, hogy az elrendelt helyreigazítás nem felel meg a PK 15. számú állásfoglalásban írtaknak, az egyértelműség és a világos megfogalmazás követelményének. Tekintettel arra, hogy az elrendelt helyreigazítás szövege valóban értelmezhetetlen volt, és így nem felelhetett meg a Ptk. 79. §-a és a PK 15. számú állásfoglalás szerinti rendeltetésének, ezért a helyreigazítás megszövegezését a Fővárosi Ítéltábla pontosította és a cikkben közöltekkel, valamint a felperes igényével összhangban álló módon, a hamis látszat egyértelmű megjelölésének megfogalmazásával rendelte el a helyreigazítást.

Az elsőfokú bíróság tévesen kötelezte az alperest perköltség viselésére, mert ilyen rendelkezés csak a honlap jogi személyiséggel rendelkező működtetőjével szemben hozható, akkor is, ha az a perben nem vett részt. A jogi személyiséggel nem rendelkező alperes kizárólag a helyreigazítás közlése szempontjából rendelkezik jogszabályon alapuló perbeli jogképességgel.

Emiatt a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta.

A fellebbezési eljárásban felmerült perköltségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján határozott. A Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja szerinti tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére a felperes a fellebbezési illetéket lerőttá.

Budapest, 2011. január 4.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Fülöp Györgyi s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő